

Årsplan for Dalstunet barnehage

Barnehageåret
2026-2027

Innholdsfortegnelse

HVEM ER VI?	3
AVDELINGENE.....	3
PERSONALET	3
VIGO BEDRIFT	3
VÅR PEDAGOGISKE PRAKSIS.....	4
BARNES LEK OG LÆRINGSMILJØ	4
VÅR VISJON	5
VOKSENROLLEN.....	6
RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER	7
Å FORDYPE SEG I ET FOKUSOMRÅDE	7
AVDELINGSPLANER OG ARBEIDSMETODER.....	8
PEDAGOGISK DOKUMENTASJON OG REFLEKSJON	8
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	9
KOMPETANSEHEVING OG KVALITETSUTVIKLING	9
DIGITALE VERKTØY.....	11
VOLD I NÆRE RELASJONER – BARNEHAGENS ARBEID MED KROPP, SEKSUALITET OG GRENSER.....	12
MAT OG MÅLTIDER	13
SUPERKOKKENE	13
ALLERGIER OG INDIVIDUELLE BEHOV FOR DIETT	14
MARKERING AV BARNAS BURS DAG	14
SYKDOM.....	14
NY I BARNEHAGEN	15
OVERGANG TIL NY AVDELING	16
DET SISTE ÅRET I BARNEHAGEN	16
TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE	17
MYKID	18
ARBEIDSTIMER	18
VÅRE STYRINGS DOKUMENTER OG ARBEIDSVERKTØY:.....	19
SAMARBEIDSPARTNERE:	19
STYRET:	19
SU:	19

Hvem er vi?

Dalstunet barnehage ble etablert i 2005, og er plassert sentralt på Langhus i Nordre Follo, [kart](#). Dalstunet barnehage er en privat barnehage, eid av foreldrene med et eierstyre som øverste organ. Som privat foreldreeiet barnehage har barnehagen anledning til å tilpasse og tilrettelegge barnehagetilbudet etter behov.

Fra barnehagen er det kort vei til offentlig transport som tog og buss, og annen infrastruktur som butikker, skoler, idretts- og svømmehall og Langhus kirke. Barnehagen bruker nærområdene aktivt, og har nærhet til skog og natur med gode lekemuligheter.

Barnehagen samarbeider tett med de andre private barnehagene i kommunen, og har et nært samarbeid med Nordre Follo kommune.

Avdelingene

Dalstunet barnehage er en 4 avdelings barnehage, der vi så langt det lar seg gjøre fordeler barna aldershomogent. Antall barn og ansatte kan variere noe fra år til år, da sammensetning av barn over og under 3 år ikke alltid er det samme antallet, og vil da også påvirke bemanningsnorm.

Ved å dele barnegruppene så aldershomogent som mulig får den enkelte avdeling mulighet til å tilrettelegge og tilpasse avdelingen etter barnegruppens alder, utviklingsnivå og individuelle behov, for på den måten kunne gi alle barn like mulighet til å delta aktivt og få utfordringer i et inkluderende psykososialt lek -og læringsmiljø, for å utvikle sine kunnskaper og kompetanse.

Personalet

Barnehagen har 18 ansatte, fordelt med 4 pedagogiske ledere, 3 barnehagelærere, 9 pedagogiske medarbeidere, av disse er 4 fagarbeidere/barn -og ungdomsarbeidere.

I tillegg har vi kokk i 64% stilling, og daglig leder i 100% stilling.

Vigo bedrift

Vi er godkjent lærling bedrift i Akershus. Som betyr at vi kan ta inn lærlinger i barn- og ungdomsfaget og praksiselever i relevante pedagogiske utdanninger. Dette ser vi på som en ressurs for begge parter, da lærlinger og andre praksiselever bidrar til kompetanseutvikling også for våre ansatte gjennom oppgaver de skal gjennomføre i perioden de er hos oss som veilederen og avdelingen skal delta i.

Vår pedagogiske praksis

Vårt pedagogiske arbeid er inspirert av Reggio Emilia-filosofien. Reggio Emilia-filosofien ble startet for over 50 år siden av Loris Malaguzzi. Loris Malaguzzi var barnehageleder i en av de kommunale barnehagene i byen Reggio Emilias, i nord-Italia. Reggio Emilia-filosofien er en pedagogisk tilnærming basert på en dyp respekt syn på barnet som et kompetent og nysgjerrig individ med evnen til å skape egen kunnskap.

Den grunnleggende filosofien til Reggio Emilia er at barn lærer gjennom å konstruere sin egen kunnskap i samhandling med andre barn, omgivelsene, sammen med kompetente og nysgjerrige voksne. Ved å se på barn som kompetente og skapere av egen utvikling, kan de voksne møte barn der de er for å støtte dem videre i sine utviklingsprosesser. Dette gjøres ved å legge til rette det fysiske miljøet slik at barn får mulighet til å utforske, tolke og prøve ut sine teorier i trygge omgivelser.

«Reggio Emilias tilnærming til pedagogikk er forankret i en dyp respekt for barnet. (...) alle barn er født intelligente og med en sterk drivkraft til å utforske verden. (...) Barnet ses altså som et selvstendig og aktivt individ med ønsker om og evne til samhandling, læring og omsorg for andre.» [Reggio Emilia nettside](#)

Barns lek og læringsmiljø

Arbeidet med barns lek og læringsmiljø utgjør en sentral del av barnehagens pedagogiske virksomhet og er avgjørende for barns helhetlige utvikling. Rammeplanen for barnehagen understreker at leken skal ha en sentral plass, og at personalet aktivt skal støtte og videreutvikle barns lek og læringsprosesser. Dette arbeidet er viktig fordi lek er barnas grunnleggende måte å erfare, utforske og forstå verden på. Gjennom lek utvikler barn språk, sosial kompetanse, kreativitet og evnen til å løse problemer. Leken fungerer dermed som en arena for både kognitiv, sosial og emosjonell læring.

Et trygt og inkluderende læringsmiljø er en forutsetning for at barn skal kunne delta aktivt i lek og gis mulighet til å utvikle seg. Når barn opplever trygghet, tilhørighet og anerkjennelse, styrkes deres motivasjon for å utforske og lære. Et godt læringsmiljø kjennetegnes av stabile relasjoner, forutsigbarhet og tydelige rammer, som vil bidra til å forebygge mobbing, utenforskap og utrygghet og for å sikre inkludering og tilrettelegging for alle barn.

Et gjennomtenkt og fleksibelt miljø gjør det mulig å oppdage barn som trenger ekstra støtte, og gir personalet mulighet til å tilpasse aktiviteter og samspill slik at alle barn får delta i fellesskapet. Inkludering krever bevisst og målrettet innsats, og er en sentral del av barnehagens samfunnsmandat. Personalets arbeid med relasjoner, struktur og samspill er derfor avgjørende for kvaliteten på barnas hverdag i barnehagen.

Å arbeide systematisk med barns lek og læringsmiljø vil styrke personalets profesjonsfaglige kompetanse. Når personalet observerer, reflekterer og samarbeider om hvordan miljøet kan utvikles, skapes en felles pedagogisk retning som øker kvaliteten i barnehagen. Dette gir et mer helhetlig og målrettet arbeid som kommer barna direkte til gode.

For å oppnå dette har barnehagen et partnerskap med OsloMet for å utvikle personalets kompetanse, slik at hele personalet skal få en dypere forståelse og kunnskap om viktigheten av å arbeide og ha et høyt fokus på hvordan personalet kan tilrettelegge og kvalitetssikre barns lek og læringsmiljøer både ute og inne.

All læring skjer i relasjon til noe eller noen.

I barnehagen skal barn møte et variert lekemiljø som stadig er i endring og utvikling, for å møte barna der de er. Sammen med aktivt lyttende voksne skal barn få utfordringer tilpasset deres utviklingsnivå, samt tilrettelagte aktiviteter for individuelle behov. I det pedagogiske arbeidet skal alle barn oppleve deltagelse, inkludering og medvirkning, I tråd med Reggio Emilia-filosofien ønsker vi at barn skal få utvikle sine perspektiver, og få ny innsikt gjennom å oppdage og undersøke fenomener, og få anledning til å sette ord på det de opplever.

Vår visjon

Trygghet, lek og mestring i et inkluderende miljø

Hva betyr visjonen for oss?

I vår barnehage har personalet kunnskap om lekens betydning, og tilbyr et inkluderende, kreativt og utviklende lek- og læringsmiljø. Vi vektlegger mangfold, samspill og livsmestring.

«Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er i samarbeid og forståelse med hjemmet, og skal ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.»
(Rammeplan for barnehager, 2017, s.7).

Voksenrollen

Voksenrollen er selve nøkkelen til kvalitet i barnehagen. Den påvirker barns trivsel, læring, relasjoner, selvfølelse og framtidige sosiale ferdigheter. En god voksen skaper et miljø der barn blir sett, hørt og verdsatt og der de får mulighet til å utvikle seg som hele mennesker.

De ansatte i barnehagen er profesjonelle ikke bare “snille”. Rammeplanen understreker at personalet skal være faglig reflekterte og etisk bevisste, noe som betyr at voksenrollen også handler om å ta faglige valg, reflektere over egen praksis, jobbe systematisk og målrettet og være bevisst sin makt som voksenrollen besitter og det ansvaret dette medfører. Profesjonalitet er en del av omsorgen.

Betydningen av voksenrollen i barnehagen er helt sentral. Den er selve motoren i kvaliteten på barnehagens innhold, relasjoner og læringsmiljø. Når voksne er bevisste, varme, tydelige og faglig reflekterte, skaper de et miljø der barn kan utvikle seg trygt, nysgjerrig og i samspill med andre.

Voksne er modeller for hvordan vi er sammen. Barn lærer sosial kompetanse ved å observere voksne. Hvordan vi snakker, lytter, løser konflikter, viser empati og setter grenser. De voksne blir da barnas referanse for hvordan mennesker behandler hverandre.

Den jeg er i møte med andre vil påvirke relasjonen, sette spor og ha betydning for hvordan andre vil møte, oppleve og huske meg.

Rammeplanens kapitler beskriver personalets plikter og gjelder alle som arbeider i barnehagen. Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere over faglige og etiske problemstillinger, holde seg faglig oppdatert og være tydelige rollemodeller. Personalet har ansvar for å ivareta relasjoner både mellom barna, mellom barn og voksne, og mellom personalet og foreldrene (Rammeplan for barnehagen, 2017, s. 15).

I vår praksis legger vi særlig vekt på:

- **Omsorg og trygghet** er grunnleggende for barns trivsel, utvikling av empati, opplevelse av samspill og følelse av tilhørighet. Dette danner også et viktig fundament for læring og utforskning.
- **Alle barn skal møtes på en god måte.** Vi skal se og anerkjenne barnas ulike behov og støtte og hjelpe dem inn i lek og fellesskap.
- **Vi er til stede når barn trenger trøst, støtte og hjelp.** Vi lytter til det barna er opptatt av, forsøker å forstå deres perspektiver og viser respekt for deres følelser.
- **Vi hjelper barna med å sette grenser på en god måte,** og støtter dem i å forstå og ta hensyn til andres behov og grenser.
- **Mangfold og ulikheter løftes fram som en ressurs.** Vi arbeider aktivt for å fremme et inkluderende miljø der forskjeller verdsettes.
- **Vi deltar aktivt i barnas dannelsesprosesser,** og bidrar til at de forstår verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Gjennom vår praksis og atferd skal vi være gode forbilder.
- **Vi samarbeider tett med foreldrene,** støtter dem i foreldrerollen og inviterer dem inn i barnas hverdag i barnehagen.

(Personalets tanker rundt voksenrollen).

Rammeplanens fagområder

Rammeplan for barnehager har 7 fagområder:

- ✓ Kommunikasjon, språk og tekst
- ✓ Kropp, bevegelse og helse
- ✓ Kunst, kultur og kreativitet
- ✓ Natur, miljø og teknologi
- ✓ Antall, rom og form
- ✓ Etikk, religion og filosofi
- ✓ Nærmiljø og samfunn

Rammeplanens 7 fagområder gjenspeiler områder som har særlig interesse og egenverdi for barn i barnehagealder. Vi må vektlegge alle fagområdene og jobbe aktivt med hvert av dem, separat og integrert gjennom hele året. Fagområdene skal synliggjøres i avdelingenes pedagogiske planer gjennom pedagogisk dokumentasjon og refleksjon, og synliggjøres i barns lek og læringsmiljø på avdelingene og fellesområdene både ute og inne. Våre verdier, pedagogiske grunnsyn og synet på barn, lek og læring skal gi retning for og prege arbeidet med fagområdene. I tillegg skal vi alltid ivareta barns rett til medvirkning. Når vi lager planer skal vi ta utgangspunkt i barnas engasjement og observasjoner vi har gjort av deres lek og interesser. Arbeidet med fagområdene skal oppleves meningsfullt og stimulere til utvikling. I arbeidet med fagområdene skal barnehagen verdsette ulike uttrykk og meninger og oppmuntre kreativitet og nytenkning. Barna skal få mulighet til å utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområdene, gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. For å oppnå dette må vi ta i bruk ulike materialer og utstyr, som teknologi og digitale verktøy, spill, bøker, teater og musikk. [Rammeplanens fagområder.](#)

Å fordype seg i et fokusområde

Vi har tidligere barnehageår brukt fagområdene i rammeplanen som fokusområder. Dette har vi gjort for å gjøre et dypdykk i hvert enkelt fagområde.

I år har vi valgt å gjøre det annerledes, da vi har valgt oss **VERDEN** som overordnet fokus. Alle avdelingene vil spisse begrepet ved å finne sitt eget fokusområde basert på temaet. Ordskyen under viser hva personalet har tenkt om hva verden er for dem.

Avdelingsplaner og arbeidsmetoder

Avdelingsplanene tar som nevnt utgangspunkt i barnehagens felles fokusområde VERDEN. Avdelingene vil videre beskrive hvordan de ønsker å jobbe med dette.

Kravet til barnehagen som en lærende organisasjon er forankret i nasjonale styringsdokumenter som barnehageloven, Rammeplan for barnehage, FN barnekonvensjon, og lokalt gjennom Nordre Follo kommunes retningslinjer. Sammen med nevnte styringsdokumenter bygger barnehagen sin pedagogiskes virksomhet på barnehagens årsplan og barnehagens vedtekter.

Pedagoger, fagarbeidere og pedagogiske medarbeidere samarbeider tett i planlegging av avdelingsplanen.

For å sikre at avdelingsplanene samsvarer med det som gjøres i praksis bruker personalet pedagogisk dokumentasjon og refleksjon.

Pedagogisk dokumentasjon og refleksjon

I tråd med Rammeplanen (2017) skal barnehagen være en lærende organisasjon som kontinuerlig utvikler sin praksis.

Pedagogisk dokumentasjon og refleksjon er derfor et sentrale arbeidsverktøy i barnehagen fordi det bidrar til å utvikle en kunnskapsbasert og bevisstgjøring av pedagogisk praksis.

Dokumentasjon gjør barns læringsprosesser synlige og gir personalet et konkret grunnlag for å forstå barnas interesser, uttrykk og behov. I stedet for å basere vurderinger på antakelser, kvalitetssirkler dokumentasjonen pedagogiske beslutninger.

Refleksjon er avgjørende for at dokumentasjonen skal ha verdi. Gjennom systematisk refleksjon kan personalet undersøke egen praksis, identifisere mønstre og vurdere hvordan deres handlinger påvirker barnas erfaringer. Dette samsvarer med forståelsen av barnehagen som en lærende organisasjon, der personalet kontinuerlig utvikler sin kompetanse gjennom kritisk og kollektiv refleksjon.

Pedagogisk dokumentasjon styrker også barns medvirkning. Når barn får delta i å tolke og samtale om dokumentasjonen, blir deres perspektiver synlige og får betydning for det videre pedagogiske arbeidet. Dette fremmer demokratiske praksiser og gir barna reell innflytelse på egen hverdag.

Til sammen bidrar dokumentasjon og refleksjon til å utvikle personalets profesjonskompetanse, styrke kvaliteten i det pedagogiske arbeidet og sikre at barnehagens praksis er forankret i både barns erfaringer og faglige vurderinger. De fungerer dermed som grunnleggende verktøy for å forstå, utvikle og forbedre barnehagens pedagogiske virksomhet.

**Vi skal dokumentere for å forstå, og reflektere for å utvikle praksis.
Pedagogisk dokumentasjon handler om å synliggjøre barns
læringsprosesser, ikke bare resultatene. Refleksjon handler om å tolke det vi
ser, stille spørsmål og bruke innsikten til å utvikle praksis.**

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom et mangfold av kommunikasjonsformer får barna utforske og utvikle både språkforståelse og språkkompetanse. Barna skal møte ulike språkformer og dialekter gjennom sang, tekst, rim, regler og litteratur fra både samtid og fortid. De skal også få erfaring med ulike måter å formidle tekst og fortellinger på, som kan bidra til estetiske opplevelser. Barnehagen skal bidra til at barna leker med språk og blir nysgjerrige på språket, slik at den språklige utviklingen stimuleres. Gjennom ulike kommunikasjonsformer får barna mulighet til å uttrykke tanker, følelser, meninger og erfaringer enten non-verbalt gjennom lyder, gester og kroppsspråk, eller verbalt gjennom ord og tekst.

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna får uttrykke sine følelser, tanker og meninger på ulike måter, og videreutvikle sin begrepsforståelse og erfaringer ved å bruke et variert ordforråd. Vi skal tilrettelegge slik at barn gis mulighet til å improvisere og eksperimentere med rim, rytme, lyder og ord, og tilrettelegge slik at de får mulighet til å bruke språket til å skape relasjoner, delta i lek og utvikle erfaring med å bruke språket som redskap til å løse konflikter.

I barnehagen vår har vi en unik avtale med en pensjonert pedagog, Ingeborg, som kommer annenhver fredag for å fortelle folkeeventyr. Hun formidler gamle eventyr som barn i dag ikke har hørt så mye om, og bruker da ikke rekvisitter med de eldste barna, men noen ganger har hun med når hun forteller for Gresshoppa. Barna er lyttende til stede og stiller spørsmål om gamle ord og uttrykk som for lengst er erstattet av nyere språk og slang.

Vi skal de neste årene samarbeide med kommunen i et leseprosjekt «Trygg i språk, trygg i verden». Prosjektet er for alle barnehager i Nordre Follo kommune.

Kompetanseheving og kvalitetsutvikling

Barnehagen arbeider systematisk og langsiktig med kompetanseutvikling for å sikre høy kvalitet i det pedagogiske arbeidet. Kompetansehevingstiltakene er forankret i barnehagens årsplan, rammeplanens føringer og kommunens strategier for kvalitet og profesjonsutvikling.

Høsten 2024 startet barnehagen et partnerskap med OsloMet kalt ReKomp (Regional ordning for kompetanseheving i barnehage) for å utvikle og heve personalets kunnskap og kompetanse om barns lek og læringsmiljø. Utviklingsprosjektet går over tre år, og vi skal nå starte på vårt siste år.

Målet med partnerskapet er å utvikle personalets kunnskap og kompetanse om barns lek og læringsmiljø slik at personalet skal tilrettelegge det fysiske miljøet på en måte at det støtter barns helhetlige utvikling gjennom lek og samspill.

I oppstarten av ReKomp samarbeidet stilte vi oss spørsmålene: Hva tilbyr vi av lekemuligheter? Hvordan påvirker våre tilbud barnas utviklingsmuligheter? Hvordan påvirker det fysiske miljøet barnas relasjoner og muligheter for å bygge vennskap? Hvordan kan vi tilrettelegge det fysiske miljøet for å fremme samspill og sosial utvikling? Hvordan kan vi tilrettelegge for et inkluderende lekemiljø for alle? Disse spørsmålene har vi fortsatt med oss, og det skal bli spennende å stille de samme spørsmålene når prosjektet er ferdig. Det siste året skal vi jobbe med pedagogisk dokumentasjon og refleksjon. Hvordan

dokumenterer og reflekterer vi rundt barnas prosesser og tilnærming til lek og læringsmiljøet på avdelingene.

Snakkemedbarn.no er en digital opplæringsplattform som gir ressurser for å snakke med barn om viktige temaer som vold, overgrep og omsorgssvikt. Plattformen er gratis og tilgjengelig for alle, og tilbyr verktøy som filmer og tips for samtaler med barn. Vi har gjennom kommunen fått faglig opplæring i bruk av dette verktøyet.

Gjennom satsingen «Les for meg» arbeider barnehagen målrettet med språkstimulering gjennom bruk av litteratur. Ansatte har fått kompetanse i høytlesing, dialogisk lesing og bruk av litteratur som pedagogisk verktøy i lek, samtaler og læringsprosesser.

Videre fremover skal vi i regi av kommunen jobbe «Trygg i språk, trygg i verden», som er kompetanseheving innen språkstimulering, flerspråklighet og tidlig språkutvikling. Målet er å som styrker personalets arbeid med barns språkutvikling. Satsingen bygger på

rammeplanens føringer om tidlig og systematisk språkstimulering, og gir ansatte økt kunnskap om hvordan språket utvikles, hvordan flerspråklige barn best støttes, og hvordan språkarbeid integreres i lek og hverdagsaktiviteter.

Veiledning for nyutdannede. Er et tiltak i regi av kommunen hvor nyutdannede barnehagelærere får systematisk veiledning gjennom hele sitt første arbeidsår. Veiledningen skal bidra til trygghet i rollen, profesjonell utvikling og refleksjon over praksis. Ordningen er et viktig tiltak for å sikre kvalitet og stabilitet i personalgruppen.

Kommunen har også en omfattende satsing som heter kompetanseløftet som omfatter kurs, faglige samlinger, videreutdanning og interne utviklingsprosesser. Satsingen retter seg mot hele personalgruppen og skal bidra til å styrke både faglig kompetanse, profesjonsidentitet og kvaliteten i det pedagogiske arbeidet.

Barnehagen har et etablert samarbeid med helsestasjonen for å sikre helhetlig oppfølging av barn og familier. Samarbeidet omfatter blant annet tidlig innsats, språk- og utviklingsstøtte, tverrfaglige drøftinger og felles tiltak ved behov. Helsestasjonen bidrar med faglig kompetanse og veiledning som styrker barnehagens arbeid med barnas helse og trivsel.

Til slutt har vi i det året som har gått etablert fagmøter for fagarbeiderne og de pedagogiske medarbeiderne. Disse møtene er tenkt for å gi denne gruppen en arena til å reflektere sammen og gjøre er faglig fordypning av felles praksis innenfor ulike områder som barns lek og læringsmiljø, språk, voksenrollen, sosiale kompetanse og relasjoner.

Når vi jobber med kompetanseheving på gruppenivå setter vi inn vikarer for å sikre fortsatt kvalitet på arbeidet med barn.

Digitale verktøy

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Barnehagens digitale praksis skal være et voksenstyrt bidrag i barns lek, kreativitet og læring, og skal brukes med omhu.

(Rammeplan for barnehager (2017, s.44)

Vi bruker ikke digitale verktøy som avlastning eller på noen måte passiviserende for barna. Internett og digitale medier kan være en nyttig ressurs som kan benyttes i deler av det pedagogiske arbeidet, der det ikke er noen alternativer som kan erstatte lyd og bilder i barnas læringsprosesser. Bruk av digitale verktøy gjøres med bevissthet, og som en integrert del av tilbudet vi gir barn. Vi anerkjenner at det følger mange utfordringer med bruk av iPad og mobiltelefoner, og ønsker derfor å lære barna hvordan vi viser hensyn til andre når bilder, video- eller lydopptak tas. Dette inkluderer vår egen praksis, da det meste av dokumentasjon som gjøres i dag skjer digitalt, som f.eks. bruker vi MyKid aktivt i kommunikasjon med foreldre, der vi deler bilder, videoer og annen digital dokumentasjon.

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser

Barnehagen bruker Æ E MÆ som refleksjons og støtteverktøy i arbeidet med forebygging av vold og seksuelle overgrep, utestengelse, mobbing, diskriminering og trakassering. Alle avdelingene bruker Æ E MÆ aktivt i hverdagssituasjoner, i temaarbeid, samlingsstunder og i ulike aktiviteter.

Gjennom dette arbeidet skal personalet gi barn kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser. Dette for å lære barn å sette grenser, og bli trygge på egen seksualitet, slik at de kan be om hjelp når de har en vond

hemmelighet. Personalet skal bidra til at barn blir glad i egen kropp, blir kjent med egne følelser og har respekt for andres kropp.

Personalet skal bidra til at barn får kjennskap om gode og vonde berøringer og hemmeligheter slik at de lærer å si ifra og sette grenser og fortelle om vanskelige ting. Barnehagen skal gi barn kjennskap til likheter og ulikheter hos barn og voksne, og kunnskap om hvordan vi blir til.

Å arbeide med dette temaet er krevende, og personalet har derfor det året som har gått jobbet systematisk med kompetanseheving i regi av Nordre Follo kommune og RVTS-øst «Snakkmedbarn.no», for å få mer kunnskap om å snakke med barn om vanskelige tema, oppdage endring i barns adferd og avdekke. Vi vil videre fortsette å jobbe systematisk med å utvikle vår kunnskap i samarbeid med Nordre Follo kommunen og RVTS-øst.

«Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barns omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. Barnehageloven §46.» (Rammeplan for barnehagen, 2017, s 17).

Barnehagelovens kapittel VIII, ofte kalt "mobbeloven" regulerer barns rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Loven krever nulltoleranse for krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som jobber i barnehage har en aktivitetsplikt til å følge med på barns trivsel, melde fra om krenkelser, undersøke saker og iverksette tiltak om nødvendig. Hovedmålet med loven er å sikre at alle barn har en trygg og god hverdag i barnehagen.

Hovedpunktene i kapittel VIII består av 3 paragrafer. § 41; Nulltoleranse og forebyggende arbeid, «Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, lek og læring til alle barn. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for utestengelse, mobbing, vold, diskriminering og trakassering».

§ 42; Plikt til å sikre at alle barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetspliktene). *«Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Når et barn eller foreldre sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken, og sette i gang tiltak».*

§ 43; Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn. *«Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn for eksempel utestengning, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehageeier».*

Vi samarbeider tett med helsestasjonen, og følger opp i utviklingssamtaler med foreldrene med kjente spørsmål og temaer som foreldrene allerede har fått på helsestasjonen i barnets første leveår. Det kan være temaer om samspill mellom foreldre og barn, søvn, mat og barnets generelle utvikling, men også om hvordan foreldrene har det i rollen som foreldre. Opplever de noe som er krevende og vanskelig? Hvordan har de det i rollen som foreldre? Temaer kan også være rusmiddelbruk, vold og omsorgssvikt. Vi oppfordrer også foreldrene på eget initiativ til å informere om hendelser og endringer i familiebildet som kan påvirke barnet emosjonelt.

Mat og måltider

I Dalstunet barnehage er kjøkkenet plassert sentralt i hjertet av huset, i forbindelse med fellesrommet. Kjøkkenet og fellesrommet bidrar til å knytte alle avdelingene sammen når vi møtes felles. Vi ser på kjøkkenet som en pedagogisk arena på lik linje med resten av barnehagen, og tenker at et måltid er en like viktig pedagogisk aktivitet som alle andre pedagogiske aktiviteter i løpet av en barnehagehverdag. De ansatte sitter sammen med barna, og bidrar aktivt til samspill og fremmer samtaler rundt temaer barna er opptatt av, fordi vi tenker på måltidene som viktige sosiale treffpunkter.

I rammeplan for barnehager står det blant annet at *«barna skal motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse, gjennom medvirkning i mat og måltidsaktiviteter. Barnehagen skal legge til rette for matglede og matkultur og bidra til at barna blir kjent med et variert kosthold.»* (Rammeplan for barnehager (2017, s.49).

Barnehagen tilbyr to måltider per dag, formiddagsmat og ettermiddagsmat. Det serveres minst to varmmatmåltider i uken pr avdeling. De resterende formiddagsmåltidene består i hovedsak av et brødmåltid med et variert påleggsutvalg. Ettermiddagsmåltide består i hovedsak av brød eller knekkebrød med pålegg og frukt. Barnehagen tilbyr melk til alle måltider. Om barna ønsker å spise frokosten sin i barnehagen, må frokost medbringes.

Superkokkene

Hos oss har vi en egen superkokk gruppe. Dette er 4-åringene (Grevlingene). De har sin egen matlagingsgruppe som vi kaller «Superkokkene». Superkokkene er et aktivitetstilbud der barna får delta aktivt på kjøkkenet i gruppe på 3, en gang i uken, gjennom hele året de er Grevlinger. Superkokkene starter på høsten med å lage sine egne forklær som de bruker hver gang de er Superkokker. Gjennom året de er superkokker lager de mange ulike retter som eks smoothie, hverdagsmuffins, fruktsalat og pannekaker.

Mål for dette arbeidet er blant annet:

- Å gi barna erfaring med ulike smaker og konsistenser.
- Å gi barna erfaring med ulike prosesser knyttet til matlaging, som måling, veiing, helle, dele, skjære, piske, røre, elte og steke ved å bruke ulike redskaper.
- Å gi barna en begynnende forståelse av hva et sunt kosthold er.
- Å gi barna begynnende forståelse og kunnskap om bærekraft, bruke alt og ikke kaste mat.
- Å gi barna erfaring med samarbeid, inkludering og vennskap.
- Å gi barn erfaring med viktigheten av hygiene ved matlaging.

Allergier og individuelle behov for diett

Vi tar hensyn til allergier og særskilte diettbehov som dokumenteres med skriftlig legeerklæring. Behov tilknyttet religion eks halal, blir også ivare tatt på best mulig måte. Dersom vi ikke finner gode alternativer, samarbeider vi med foreldrene om å finne løsninger til det beste for barnet.

Barnehagen er ikke sukkerfri, men vi etterstreber å gi barn god og sunn hverdagskost som dekker barns behov og fremmer god utvikling. Vi etterstreber bruk av gode råvarer og variasjon så langt vi kan. Begrensningene kan oppstå pga tilgang på ressurser, tid eller økonomi. Noe som kan bety at ikke alle måltider er laget fra bunnen av. Det er også viktig for barna å oppleve tilhørighet og fellesskap, så vi jobber for å skape minst mulig forskjeller i det vi tilbyr barna. Der det ikke er mulig, vil vi jobbe for å fremme forståelse blant barna om hvordan ulike behov kan føre til at ikke alle kan spise det samme. Men vi vil helst gi samme tilbud til alle, hvis vi kan.

Markering av barnas bursdag

Barnas bursdag markeres litt ulikt på hver avdeling, men fokuset er på å gi bursdagsbarnet en opplevelsesrik dag der de får være med og påvirke mer enn vanlig. For de yngste innebærer bursdagssamling ofte temaer barnet er særlig interessert i, og som kanskje er en av deres favorittaktiviteter i løpet av dagen. Etter hvert som barnet blir eldre, legges det til flere elementer i markeringen av bursdager. Felles for alle års trinnene er at bursdagsbarnet har med seg noe godt å spise hjemmefra, som de deler med alle på avdelingen. Vi har valgt å la foreldrene på hver avdeling selv avtale hva det gode kan være. Dette gjøres på foreldremøtet som avholdes i slutten av september. Alle foreldrene får da anledning til å dele sine tanker rundt bursdagsfeiring på sine respektive avdelinger, og kan så i fellesskap sette rammene for hva foreldrene tenker kan være godt for barna å få servert. Hva dette kan være kan endre seg fra år til år, og stadig være i utvikling fra avdeling til avdeling. Det viktigste for oss er å lytte til foreldrenes ønsker, og gjennomføre i praksis det som blir bestemt under møtet.

Sykdom

Barn som går i barnehage, blir utsatt for mange ulike typer smitte. Forkjølelse, halsbetennelse og ørebetennelse er nesten dobbelt så vanlig hos barnehagebarn sammenlignet med barn som ikke går i barnehage. Mage-tarminfeksjoner er opp til tre ganger så vanlig hos barnehagebarn. Spredning av smitte i barnehagen skjer hovedsakelig gjennom direkte eller indirekte kontakt mellom barn, noe som skjer ofte i barnehagen. Barnehagen er også en arbeidsplass for mange og det er viktig å ivareta de ansattes helse og sikkerhet, da de jobber tett på barna daglig. Ved smittsomme sykdommer følger vi retningslinjer gitt av FHI og råd fra kommunelegen, som sier når barn bør holdes hjemme fra

barnehage og skole. (For eksempel sier FHI at ved omgangssyke skal barn holdes hjemme i 48 timer etter opphør av diaré og/eller oppkast.) Se FHI smittevern i barnehage og skole for mer info.

Som hovedregel skal barnet ha god allmenntilstand for å komme i barnehagen. Det betyr at barnet skal være frisk nok til å kunne delta i normale aktiviteter både ute og inne i barnehagen, uten at det medfører økt belastning for barnet eller personalet. Vurdering av barnets allmenntilstand baseres på foresattes skjønn hjemme, og de ansattes vurdering i barnehagen. Barnets tilstand kan virke fin hjemme, men endres i møte med krav og utfordringer som følger en vanlig dag i barnehagen. Vi forbeholder oss derfor retten til å kontakte foreldre og be dem hente barnet dersom vi føler at barnet trenger mer hvile og omsorg enn vi kan tilby. Dette er for å ivareta barnet selv, de ansatte og de andre barna som har krav på oppfølging og gjennomføring av pedagogiske aktiviteter som krever personalressurser.

Ved medisinerings/behandling over kortere eller lengre tid som må gjøres av personalet mens barnet er i barnehagen, skal skjema for kortere, lengre tid eller fast, fylles ut og opplæring gis til de ansatte. Disse skjemaene får dere av personalet på avdelingen ved behov.

Ny i barnehagen

Å starte på et langt barnehageliv kan være skummelt, spennende og krevende både for foreldre og barn. For noen foreldre er det første gang de er i en barnehage. Derfor bruker vi god tid i oppstartfasen til å etablere trygge og gode relasjoner med både barn og foreldre. Vårt viktigste fokus i denne fasen er *«trygge foreldre, skaper trygge barn»*.

I begynnelsen av februar hvert år har barnehagen en besøksdag for alle som vurderer å søke plass hos oss. Dette gjelder alle aldersgrupper. Vi legger ut dato og tid på vår [hjemmeside](#), [Facebook](#) og [Instagram](#) når det nærmer seg. Søknad gjøres via kommunens hjemmesider og frist for søknad om barnehageplass er 1.mars hvert år.

Barnehagen samarbeider med kommunen om fordeling av plasser. Når fordelingen er gjort sender vi ut tilbud om plass som foreldrene må takke ja eller nei til. De som takker ja får i første omgang tilsendt informasjon via e-post. Detaljene rundt tilvenning og invitasjon til foreldremøte for nye foreldre kommer litt senere. Oppstartsdato avtales før vi går til sommerferie.

De som får tilbud om plass vil få invitasjon om å komme på besøk noen ganger i løpet av juni. Våren 2026 var dette onsdager fra 9.30-10.30, men dette kan variere.

Målet med besøksdagene er å bli litt kjent med avdelingens rom og utstyr, og treffe andre barn som skal starte på samme avdeling. Besøksdagene må derfor ses på som «åpen barnehage», der foreldrene selv tar ansvar. Dette fordi besøksdagene skjer i barnehagens ordinære åpningstid, og det kan være at personalet ikke har så god tid til å sitte ned sammen med de som er på besøk da de fortsatt har en hel barnegruppe å jobbe med, men de prøver å komme innom. Det kan også være at det personalet som er på avdelingen på

besøksdagene ikke er de samme som skal være der fra høsten, men de som skal være der fra høsten vil prøve så langt det lar seg gjøre å komme innom å hilse på.

Vi opplever disse besøksdagene som verdifulle og har erfart at tilvenning har gått lettere ved oppstart fordi de allerede er kjent med noe eller noen slik at alt ikke er nytt.

Tilvenningsperioden regnes som den første tiden etter oppstart. Hvor lenge tilvenning varer er svært individuelt. Noen trenger lang tid andre kort tid. Personalet vurderer sammen med foreldrene hva som er best for det enkelte barnet. I løpet av de første ukene vil foreldrene få tilbud om en oppstartsamtale. Den kan skje fysisk eller per telefon. Dette kan foreldrene være med på å velge. I en oppstartsamtale vil foreldrene få mulighet til å snakke om opplevelsene den første tiden, og dele tanker rundt hvordan personalet kan møte foreldre og barnet på en god måte.

Vi oppfordrer foreldrene til å informere personalet om relevant og viktig informasjon om barnet så tidlig som mulig, slik at personalet kan møte barnet på en god måte med de utfordringene det måtte ha.

Overgang til ny avdeling

Bytte av avdeling skjer hovedsakelig ved starten av et nytt barnehageår i august, men kan også forekomme i løpet av året om dette er mest hensiktsmessig for barnet og avdelingssammensetningen. Vurdering om bytte av avdeling vil skje i tett samråd med foreldrene og personalet.

I forkant av overgang til ny avdeling for en hel eller deler av en barnegruppe jobber personalet aktivt med besøk på ny avdeling. Vi setter av en hel uke til dette i starten av juni. Da samarbeider alle avdelingen om besøk på ny avdeling, og vi bemanner da avdelingen slik de vil se ut til høsten, så langt det lar seg gjøre.

Det siste året i barnehagen

Det siste året i barnehagen handler mye om skolestart. Vi kaller de eldste barna «Bjørnene». Bjørnene er veteranene i barnehagen. De har lekt med alle lekene, gravd seg gjennom all sanden i sandkassen, funnet alle gjemmesteder og klatret til toppen av klatretreet, og har nå gjennom et langt liv i barnehagen fått utfordringer tilpasset deres alder, modenhet og kunnskap, og nå begynner forberedelse og planlegging av overgang fra barnehage til skole. Vi vet at det er vanlig å grue seg til å slutte i barnehagen og begynne på skolen. Derfor jobber avdelingen aktivt med å gi barna nok trygghet og kompetanse til å møte det nye og ukjente.

Vi følger Nordre Follo kommunes plan for [overgang barnehage-skole](#). I samarbeid med de andre barnehagene i skolekretsen gjøres en oversikt over årets skolestartere, for å avklare hvilke skolekrets de skal til, og sette opp vennsgrupper. Målet er at barna skal bli kjent med hverandre på tvers av barnehagene og med området rundt og på skolen de skal starte på. Barnehagen organiserer 3 treff på skolen, der minst to av treffene er på skolens område og SFO. Det gjøres litt forskjellig i de ulike skolekretsene. Hos oss er det vanlig at alle tre treffene skjer på skolens område, i rommene til SFO. Etter disse tre treffene kommer det invitasjon fra skolen til et nytt treff. I samme tidsrom vil foreldrene få invitasjon til foreldremøte

Foreldre med barn som skal gå på andre skoler enn de vi samarbeider med i skolekretsen, må selv ta kontakt med skolen og avtale eget skolebesøk for sitt barn.

Et av flere høydepunkter for Bjørnene det siste året i barnehagen er turen til [Vangen leirskole](#) i Østmarka, som gjennomføres i løpet av høsten. Da reiser Bjørnene og ansatte med buss fra barnehagen, overnatter to netter på Vangen og kommer tilbake yre av opplevelser. På Vangen får barna blant annet oppleve gårdsdyr, ri på hest, padle kano, gå på sporjakt, quiz, natursti og hinderløype. Barna blir kjent med andre skolestartere, får øve på å ta vare på seg selv, oppleve mestring i nye omgivelser og det aller største og mest spennende av alt, de får overnatte med vennene sine. Med trygge, kjente voksne i tett nærhet, som gir støtte der det trengs, også om natten. Dette er spennende, og barna opplever stor mestringsglede på mange nivåer. Vi opplever at barna i etterkant henter frem minner og refererer til Vangen både hjemme og i barnehagen, og gjør nye refleksjoner om ulike opplevelser de hadde. Barna får også et hefte en stund etter

leirskolen er over, slik at de kan se tilbake på minner fra opplevelsen og dele dem med andre. Vangen leirskole er et tilbud vi ønsker å fortsette å gi femåringene, som et ledd i det å bli klar til og starte på skolen. Vi ser at det har høy verdi for barnas sosiale utvikling, og at det fremmer selvstendighet og gir barna bedre selvtillit og tro på egne ferdigheter. Vangen leirskole koster pr. i dag ca. kr 1500 pr. barn. Dette betales av de foresatte, inkludert transport. Det er mulig å søke om friplass.

Etter jul er det [Barnas skiskole](#) som er høydepunktet. Da drar Bjørnene med buss til Greverud for å være med på Skiforeningens skiskole 5 ganger, fordelt over 5 uker. Skiskolen starter i uke 3 og avsluttes i uke 7. På skiskolen møter barna barn og voksne fra andre barnehager som vi samarbeider med på skiskolen. Barna lærer grunnleggende ski ferdigheter gjennom lek med ski på bena. Vi opplever hvert år en enorm progresjon fra første til siste gang, både i utvikling hos den enkelte og som gruppe. for alle barna vi har med oss. Skiskolen betales av de foresatte og koster pr. i dag kr 1850 inkludert transport. Det er mulig å søke om friplass.

Gjennom hele det siste året i barnehagen har Bjørnene sin egen Bjørneklubb en gang i uken. På Bjørneklubben får barna oppgaver og aktiviteter for å øve på ulike ferdigheter som kan være nyttige å trene på før skolestart. Dette kan være små skriveoppgaver eller temabaserte formingsoppgaver, men aller viktigst er det at barna får øve på å ta instruks for å gjennomføre oppgaver, sitte på tildelt plass, rekke opp hånda før man sier noe, lytte til andre og samarbeide om en oppgave. Vi legger til rette slik at barna skal få mulighet til å snakke om hva de føler rundt skolestart og fange opp bekymringer de måtte ha.

Trafikksikker barnehage

Dalstunet barnehage er en trafikksikker barnehage og oppfordrer alle tilknyttet barnehagen til å være med på å fremme gode vaner i trafikken. Bruk forskriftsriktige monterte barneseter i bil og bruk hjelm på sykkel og sparkesykkel. Vis hensyn på parkeringsplassen, «Rygg inn og kjør ut», og ikke la bilen stå på tomgang, og lukk alltid porten! Vi trenger dere på lag for å gi barna en god og trygg opplæring i trafikksikkerhet. Følg lenken for å lese mer om [Trygg trafikk-barnehage](#)

MyKid

Barnehagen bruker MyKid som digitalt kommunikasjonsverktøy med foreldrene, og i det daglige arbeidet internt. Avdelingene legger her ut dokumentasjon som månedsbrev og bilder, og skriver dagen i dag, samt praktisk informasjon om alt fra arrangementer til endring i rutiner. E-post og sms sendes også fra denne plattformen.

MyKid har også faner for faste oppslag og nyhetsbrev. Her legges viktig og nyttig informasjon fra styret, daglig leder, SU, stat og kommune, samt dokumenter for ulike verv og oppgaver. Det finnes en Post-it som barnehagen bruker for rask felles kommunikasjon ut til foreldrene. MyKid brukes også til registrering av når barn kommer, om de har ferie, er syke eller blir hentet tidlig. Vi ønsker at alle foreldre bruker denne registreringen aktivt i forhold til ferie og fravær.

Arbeidstimer

Barnehagen er en andelsbarnehage eid av foreldrene som har barn i barnehagen. Det er lagt opp til at foreldrene bidrar aktivt gjennom ulike verv og oppgaver som f.eks. medlem av styret eller SU, eller festkomiteer som juletreffest og sommerfest for barna, eller gjennom praktisk arbeid, kalt arbeidstimer.

Det regnes 10 arbeidstimer pr. barnehageår pr. familie. Ulike verv og faste oppgaver genererer et gitt antall arbeidstimer, beregnet ut fra arbeidsoppgavenes størrelse. Det organiseres 2 arbeidsdager på høsten og 2 arbeidsdager på våren. Se barnehagens vedtekter for mer informasjon.

Våre styringsdokumenter og arbeidsverktøy:

- [FN-barnekonvensjon](#)
- [Barnehageloven](#)
- [Rammeplan for barnehagen](#)
- Årsplan for Dalstunet barnehage (dette dok), ligger på MyKid
- Vedtekter for Dalstunet barnehage, ligger på MyKid
- Trygt og godt barnehagemiljø, Psykososialt barnehagemiljø, ligger under HMS, MyKid
- [Plan for et trygt og godt barnehagemiljø, Nordre Follo kommune.](#)
- [Æ E MÆ](#)
- [Snakkmedbarn.no](#)

Samarbeidspartnere:

- [Nordre Follo kommune-barnehage](#)
- [PPT](#)
- [Barnevern](#)
- [RVTS-øst, snakk med barn](#)
- [Hjelper`n](#)
- [Helsestasjon](#)
- [FHI smittevern i barnehagen](#)
- [MyKid](#)

Styret:

Styreleder:	Christian Briskodden
Nestleder og vedlikehold:	Phan Åge Jahren Haugård
Bygg og vedlikehold:	Aleksander Nordlien Thorsø
Sekretær:	Simen Dybendal
HMS:	Erik Stranden Hunn
Økonomi:	Margit Grønbech Hansen
Ansatt rep:	Therese Bjørge
Daglig leder:	Cathrine Strengen Slettum

SU:

SU leder:	Carina Cecilie Engen
Nestleder:	
Ansatt rep:	Berit Vik
Ansatt rep:	Arne Bø
Daglig leder:	Cathrine Strengen Slettum

[Hva er SU?](#)

Telefon kontor/daglig leder. 96 01 35 61

post@dalstunetbarnehage.no

Telefon og e-post til alle avdelingen finnes på vår hjemmeside under [kontakt](#)